

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Politikai pártok érvényesülése.

A „Debreczen” számára írta: *Spektátor*.

A párt politikát sokféle képen halljuk jellemezni, de legyen bármiképpen, az kétségtelen, hogy érvényesülést keres.

Már pedig az érvényesülésnek egyik legfőbb kelléke: hü tagjainak mentől nagyobb befolyása a közéletre. Innen van, hogy minden párt igyekszik tagjait lehetőleg fontos pozíciókba juttatni, hogy alkalom adtán mint megbízható őrszemek rendelkezésére állhassanak.

Balga, meggondolatlan tévhit minden adott esetben tisztán az egyéni érvényesülésre való törekvést látni a pártember ambíciójában.

Sok esetben sőt legtöbbször az igaz ember elveinek hoz áldozatot, midőn egyik-másik exponáltabb állásra törekszik: akként mérlegelve az ügyét, hogy mennyire válhatik az új állásban pártjának hasznára. Sivar lélekre vall, ha a párt ember érvényesülése elé azzal kíván valaki akadályt gördíteni, hogy önzéssel gyanusítja.

Nem állítja, senki nem is állíthatja, hogy egyik-másik exponál-

tabb állást más pártbeli jól be nem tölthetné; de azt se mondja senki, hogy a mi pártunkbelitől ez nem telnek.

Közéletünk a hosszú szabadelvű uralom alatt megtelt 67-es elemekkel és valljuk be sok részük teljes megelégedésre tölti be pozícióját, tehát el nem mozdítható, sem el nem mozdítandó; de megüresedett új állásoknál igazán vétek volna embereinket háttérbe szorítani.

Vétek és könnyelműség; mert addig nem nyugszik biztos alapokon az új rendszer, míg a közéletet saját hiveivel nem saturálja.

Attól a vádtól „a pártiszemponatok tulságos érvényesülése” felől nyugton lehetünk, mert kivált itt nálunk Debreczenben pedig a 48-as elvek diadala régibb keletű az országosnál, mindez ideig alig valami vagy semmi sem történt ez irányban.

Bámulatatos és köreinkben sokat vitatott pártunknak ez irányban nemtörődömsége; mely aligha nem megbosszulná magát, ha idő előtt ujjabb közjogi harcra keverednénk.

Sehol semmi irányban sem igyekeztünk a közhatalmat elvű embereink kezébe juttatni sőt ott is, ahol valami történt, elmulasztottuk

a megfelelő gárdát is beállítani, úgy hogy annak szabadmozgás és érvényesülése lehetetlenné vált az idegen ellentétes környezetben.

Időszerűnek vélem ezeknek feltárását, már most, amikor még hónapok előzik meg a tisztújítást; mert a közéletben lassan érlelődnek az eszmék és nem szervezkedhetünk elég korán.

Pártunk vezetőségének szerény véleményem szerint a mindennapi folyó ügyeken kívül minden adott alkalommal foglalkoznia kell az efféle egyéni ügyekkel is. Minden adott alkalommal, ha valamelyik párttag jogos és méltányos igényeinek kielégítése van szőnyegen, érvényesítenie kell pártunknak minden befolyását, mert ezzel csak önmagát erősíti.

Legtöbb esetben az illető egyéni érzésén, szerénységén vagy önértéktén mulik, hogy a párt törekvéséről, ambíciójáról tudomást sem vesz, nemhogy segítené célja elérésében; pedig amint előrebocsátottam, kár minden pozícióért, melyet meghódítani elmulasztunk és az elkedvetlenedés is, melyet ily mellőzés a leghűbb pártagnál is okoz, hátrányára van a pártéletnek.

Francia humorok.

Sokszor halljuk ezt a kifejezést: francia szellemesség. Hogy mi ez a szellemesség, jobban mondva, hogy milyen a francia vidámság és humor, azt az újabb francia irodalmi ipartermékekből nem mindig lehet megtudni.

Az igazi francia humor, a pajkos, szikrázó és a nagy francia klasszikus korszak alatt fejlődött ki. Most már maguk a franciák kezdik összegyűjteni, tárházakba összeszedni a francia humor termékeit, hogy el ne kalldjanak s hogy talán mintának is fennmaradjanak.

Egyik gyűjtemény címe Sarabande. Régi francia tanc nevét tette gyűjteménye élére Léon Vallée, a francia nemzeti könyvtár, a világ egyik legnagyobb könyvtárának könyvtárosa, ki több kötetből álló gyűjteményében, mely Párisban, a híres Velter-cégnél jelent meg, egész seregét szedi össze s közli a francia szellem s humor régibb és újabb termékeinek.

Ebből a gyűjteményből adunk néhányat közre, izelítőknek s mutatónak közönségünk részére.

1400-ból való ez a közmondás: Három

nap mulva megunja az ember az asszonyt, a vendéget s az esőt.

Görögországnak, annyi híres embere közt csak hét bölse akadt. Hány bolondja lehetett?

Voltaire írja: A legtöbb anekdotát és tréfás feleletet, melyeket V. Károlynak, vagy IV. Henriknek tulajdonítanak, vagy száz újkori fejedelemeink, megtalálod Athónban s régi írásokban.

Hánault mondása Párisról. Furcsa hely ez: azt hiszem, hogy a világ pusztulása sem okozna feltűnést három nap mulva.

Mignard festő de Lenclos Ninonnal volt egy sereg író társaságában. Mignard panaszkodott, hogy lányának emlékező tehetsége teljesen megromlott. Annál jobb, mondja Ninon, annál jobb, legalább nem fog idézni.

Az ember mindenhez hozzászokik, még az élethez is. La Fontaine, hallva, hogy sajnálkoznak a pokolba kárhozottakon, oda szólt: „Azzal vigasztalódom, hogy megszok-

ják s a végén úgy érzik magukat, mint hal a vízben.”

Akasztani viszik a gaszkogneit, meg egy pikardit, aki sirni kezd. Társa szítja. „Könnyű nektek gaszkonyaiaknak — feleli a másik — megszoktátok az akasztást!”

Valaki sokat gondozta a szakállát. Három tallért költött rá havonként. Campége biboros megjegyzi rá: „Végre is többre kerül majd a szakálla, mint amennyit a feje ér.”

XIV. Benedek pápa írja:

Eszembe jut egy esetem, bolognai követ-ségem idejéből. Két szenátor összeveszt azon, hogy Tasso előbb való-e, vagy Ariosto; az, aki Tasso mellett kardoskodott, olyan kard-szurást kapott, hogy belehalt. Utolsó perceiben látogattam meg. „Lehetséges-e, szót hoz-zám, hogy el kell pusztulnom javakoromban, Ariostoért, akit soha se olvastam. És ha ol-vastam volna, se értettem volna semmit belőle, mert ostoba vagyok.”

Egyik francia miniszter egy órával le-mondása után ezt írta a postafőigazgatónak

BUTOR-

KIALLITÁST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű válasz-ték látható ebédlő, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a leg-olcsóbb árak ban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi utca 19. szám.

Ismételten arra hívom fel tehát pártunk vezetőségét: kísérje figyelemmel a közhivatalok statusában történő változásokat és gondoljon többet pártfeleire.

Politikai hírek.

A szabadkai választás. Szabadkáról jelentik: A központi választmány az I-56 kerületben a képviselőválasztást február 8-ára tűzte ki. A szabadkai függetlenségi polgárság szombaton megtartott gyűlésén Gyelmis Gerőt jelölte, aki csak azzal a feltétellel vállalta el a jelöltséget, ha ehhez az országos függetlenségi párt elnöksége is hozzájárul. Vasárnap érkeztek a kerületbe Barabás Béla és Lovász Márton országgyűlési képviselők, kik az országos függetlenségi párt elnöksége megbízásából kijelentették, hogy Gyelmisnek hosszú politikai multja garancia arra, hogy ő a függetlenségi eszméknek ezután is lelkes harcosa marad. Gyelmis február 2-án tartja meg programbeszédét. Ellenjelöltje eddig nincs.

A delegátusok Bécsben. Fővárosi tudósítónk jelenti: — Ma reggel nyolc óra körül utaztak Bécsbe a delegátusok. A többi képviselők nagyrészt hazautaztak, úgy, hogy ma csaknem egészen kihalt a fővárosban a politikai világ. A kormány körében elterjedt hírek szerint a delegációk tárgyalásai az idén meglehetősen simán fognak lefolyni, mert a programon, a költségek között újítás alig szerepel.

A mostani szünet alatt is folynak azonban a tárgyalások a házszabályrevízió dolgában. A kisebb pártközi bizottságot csak a jövő hétre hívják össze, amikor a képviselőház az apróbb, sürgős javaslatokkal már végzett. Feltűnő, hogy a képviselőház néhány ellenzéki tagja teljesen hátrahúzódik a házszabályrevízió ellen indított akciótól. Így báró Bánffy Dezső, Sándor Pál, Dániel László egyáltalában nem vesznek részt benne. Sándor Pál kijelentette, hogy csak nem fog amaz eszme ellen küzdeni, amelynek védelmében egykori vezére, gróf Tisza István elvérzett.

Kedves uram, ha még emlékezik reám, kérem stb., stb

*
Egy bukott miniszter találkozik egyik legdühösebb közbenjáró kérészttevő emberével, aki nem köszöni. Dühbe jön: „On mindig az előszobámban volt.” „Most is ott vagyok mindig.” „Ismét hatalomra jutok s akkor...” — „Akkor is ott leszek még.”

*
Egy embergyűlölő bemutatja fiatal barátját Chamfortnak: — Az ön fiatal barátjának nincs világismerete, semmit sem tud. — Ugy van, feleli. Oly szomorú már, mintha miadent tudna.

Diderot írja: „Barátom, költsünk mindig meséket. Mig az amber mesét kohol, vidám, semmi rosszra nem gondol. Az idő eltelik s az élet meséjének észrevétlenül vége.”

*
Looustenau-t dühbe borult apja karddal kergeti s rosszfele anyja fiának nevezi.
— Akkor nem vagyok az ön fia, vágja oda a fiu s megáll.
— A fiam vagy, feleli a magához tért apa — úgy viselked magad most.

*
Thévenau ötlete: Teher nekem az élet. egyedül vagyok a világon. Elvesztettem barátomat, legkedvesebb barátomat. „Hogyan, mind meghaltak?” Dehogymind jó sorsba jutottak.

A tanyai állami elemi iskolák ügye.

A gondnokság ülése.

Késik a tanítók kinevezése.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) A tanyai állami elemi iskolák gondnoksága szokásához híven a hónap utolsó hétfőjén tegnap délután ülést tartott a városi háza kis tanácstermében.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Jelen voltak Kovács József polgármester elnöklété alatt Koncz Ákos, Varga Károly tb. tanácsnokok, Somogyi Pál, Szele György, Dávid Mihály, Rickl Géza, Kenyeres Károly, Horvath János, Megyeri Pál, Szilágyi Bálint, Molnár Ferenc, Tüdös Kálmán dr. főorvos.

Délután 4 órakor nyitotta meg Kovács József polgármester az ülést, mely után bejelentte, hogy közoktatásügyi miniszter a két tanyai iskolába még nem nevezett ki tanítót az ajánlott tanítók közül.

Bejelentette továbbá, hogy a tanfelügyelő felhívta a gondnokságot arra, hogy a négy tanyai elemi iskolának, nevezetesen a két hortobágyi ondódi és halapi iskolának költségvetését készítsék el. Indítványozza, hogy hívják fel a tanyai állami iskolák gondnokát, Dávid Mihályt, hogy a tanítók segítségével készítse el a költségvetést és mutassa be a gondnokságnak.

A református presbytérium átiratot intézett a gondnoksághoz, melyben a gondnokság felhívására válaszolva, tudatja a gondnoksággal, hogy az egyház a tanyai állami iskolák gondnokságába a mindenkori iskolaszéki elnököt, jelenleg tehát Szele György lelkészt küldi.

Dr. Megyeri Pál tudomására hozza a gondnokságnak, hogy a Pacon két hónap óta készen van az iskola, de mivel nem használják, az új épület se nem fűtik, se nem szellőztetik. Indítványozza, hogy fűtessék és szellőztessék az iskolai épületet, továbbá, hogy a tanfelügyelő útján sürgessék meg a két tanító kinevezését a minisztériumban.

Tüdös Kálmán dr. főorvos szükségességnek tartja, hogy az iskolaépületet mesterségesen szárítsák ki, hogy a tavaszra használható állapotban legyen.

A gondnokság kimondja ezután, hogy a tanítók kinevezését megsürgeti és a felépült iskolákat mesterségesen kiszáríttatja.

Majd Somogyi Pál és Kenyeres Károly leteszik a gondnokok hivatalos esküjét s ezzel az ülés véget ért.

A mai városi közgyűlés.

A tárgysorozat pontjai.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) Mindössze 23 tárgya lesz a mai városi közgyűlésnek, de azért mégsem ígérkezik valami sima lefolyású gyűlésnek, mert több olyan pontja van, amelyek előreláthatólag nagyobb vitát fognak provokálni.

A mai közgyűlésen fog eldőlni a városi szabályozási terv sorsa s ezzel kapcsolatban a Stenczinger-féle ház megvételének évtizedek óta húzódó ügye is. Érdekesnek ígérkezik a nyomdai állandó alkalmazottak megválasztása ellen beadott fellebbezések tárgyalása is.

A közgyűlés tárgysorozata különben az alábbi:

Polgármesteri jelentés az 1907. évi december hóról.

M. kir. belügyminiszter urnak 154,280—III-1907. sz. határozata a guti Tamási-féle kaszáló bérleti ügyében.

M. kir. Kereskedelemügyi miniszter urnak leirata a máv. pályatesté felett a diószegitton a dohánygyárszomszédságában építendő felüljáró félköltségének elvállalása ügyében.

Veszprém vármegye felirata a fogyasztási adóknak a városok részére átengedése

tárgyában az országgyűlési képviselő házához támogatás végett.

Nagyvárad város átirata a pénzintézetek, avagy magánosok tulajdonában levő zálogházakban szedett kamatoknak lejobb szállítása és állami zálogházak felállítására iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának támogatása végett.

Udvarhely vármegye törvényhatóságának a horvát obstrukció letörése ügyében kelt felirata támogatás végett megküldetett.

Főispán ur bejelentése az igazoló választmány elnökének és három tagjának kinevezéséről.

Arvaszéki elnök jelentése az 1907. év II-dik feléről.

Tiszti főügyész jelentése a folyamatban levő peres ügyekről az 1907-ik év II-ik felében.

Tiszti főügyész helyettesítése a közgazdasági bizottság fegyelmi választmányába az 1908. évre.

Tanácsi bejelentés dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő ur nagybecsű muzeumi adományáról.

Tanácsi bejelentés az általános szabályozási terv és az építési szabályrendelet javaslat ügyében.

Névszerinti szavazás (I-56 izben) a Kolláth Mihály és neje helybeli lakosok Gólya-utca 2. számú házastelküknek városrendezési célból megvétele felett.

Szakköztségek újból megválasztása, illetve kiegészítése.

Tanácsi bejelentés a szőlő- és bortermelő szövetkezeti részvényekre vonatkozó határozatára.

Ozv. Stenczinger Károlyné ajánlata a Piac- és Csapó utca sarkán levő házának és ezen házastelek ondódi földjének a város részére eladása iránt.

Néhai Nagy András által a siketnéma és a felállítandó vakok intézete javára tett alapítványok alapító oklevelei elfogadás végett bemutattnak.

Varkoly József vállalkozó kérvénye szerződésben megállapított vállalati árának felemelése iránt.

Czeizler József és társainak kérvénye a Tizenháromváros-utca új elnevezése iránt.

Fellebbezések a nyomdai állandó alkalmazottak megválasztása ügyében.

Tóth Mihály és neje fellebbezése kaszálóbirtokukba nyúló városi területre szelvényelése tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.

Rickl Géza fellebbezése legelőbér törlése iránti kérelmét elutasító tanácsi határozat ellen.

Nyugdíjazás és özvegyi segélyadás iránti ügyek.

A Zenekedvelők Körének

bemutakozása.

Művészhangverseny — szenzációs siker.

— január 28.

Álmodtunk tegnap, gyönyörűségecs tündéralmot: ragyogó fényes terem, telt széksorok, lelkesült arcok, lázban égő szemek, pirosra tapsolt kezek, tomboló tetszésnyilvánítás — Debrecenben!

Hála nektek, babérkoszorúzott apostolai a szent művészetnek, hogy zenétek varázsszavára megmozdult ez álmos, lombra város közönsége és eljött, hogy kulturemberek számára irott zeneműveket hallgasson a csömörletes szalon- és tánczene helyett. Hallgatta élvezettel, hallgatta áhitattal s három óra multával is tovább akarta haladni, nem tágitott a teremből, míg ráadását nem kapott, kettőt-hármat.

A nagy művésztanár teljes elismeréssel emlékezett meg a hallgatóság magatartásáról és egyszerűen rágalmozónak nevezte mindazokat, kik eddig előtte kedvezőtlenül nyilatkoztak a debreceni közönségről. Erre a nyilatkozatra büszkék lehetünk, legalább is annyira mint amennyire szegénylünk kell egy külföldi nagy művésznek azt a kijelentését, hogy inkább a pokolba megy, mint Debrecenbe. Pedig amit ezek a nagy emberek mondanak, azt sokan meghallják, nem-

csak itthon, hanem külföldön is, hol a kedvesebben véleményét — sajnos — nagyon szívesen hallják és általánosítják a egy nagy, színmagyar város kényelemszerető közönsége révén az egész fajt itólik meg helytelenül.

Az első szám dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvosé volt, ki szellemes felolvasásban olyan gyönyörűen megmosta a debreceni közönség fejét, hogy valóságos élvezet volt hallgatni. Nevettünk, mosolyogtunk a kiváló szellemi kvalitásokat feltételező beszélgetés alatt, pedig a mi bőrünkre ment a játék. Mindenki érezte, hogy kisebb-nagyobb mértékben neki is szól a lecke. Az orvos nem tagadhatta meg magát a hangversenyterem dobogóján sem: ott is gyógyított. Nem használt erős gyógyszereket; élvezettel szűrsől-tük a cukros vízben beadott keserű pilulákat. A gyógykezelés helyes volt, mert — csodá-csodája, senki sem beszélgetett az egyes számok alatt, idő előtt senki sem fészkelődött, a ruhatár elvesztette az a nevezetes tulajdonságát, mellyel a közönséget az utolsó szám előtt ellenállhatlanul szokta kifele vonzani.

A második szám Thomán István és Morvay Zsuzsika (mester és tanítvány) előadása volt. Valóságos megdöbbentő hatással játszották Liszt Es dur koncertjét. A gyenge gyermek csaknem vetekedett mesterével a fortissimókban. Elragadtatva néztük a leánykát, hogy győzte le a legnagyobb művészeknek valószínű nehézségeit s aztán milyen nyugodtan állt fel a tapsorkán közepette. Csak épen rózsaszínűre esőkolta fehér arcát a nemes szenvedély, egyébként teljesen higgadt volt s nem fáradt el egy cseppet sem.

Majd Thomán Istvánné bájos alakja jelent meg a pódiumon. Chaminade, Bemberg és Wekerlin dalaiból énekelt, annyi közvetlenséggel, hogy valósággal elbűvölte a hallgatóságot. Alig győztünk betelni az aetheri finomságu pianissimókkal. A felzúduló tapsvihart Bernard Paul egy kedves dalával hálalta meg.

Azután jött a mester, Thomán István, Chopin, Schubert és Liszt compositióival. A három mű homlokegyenest ellenkező hangulatába nemesak hogy rögtön beletalálta magát, hanem a közönséget is baleringatta az első néhány hang után. Minden dinamikai árnyalatnál, minden agogikai effectusnál éreztük, hogy a nagyok egyik legnagyobbjának szelleme tart igézetben. A lelkes óvációknak alig akart vége szakadni. Ráadásul Liszt La Rossignol című orosz dalát adta.

Az ötödik szám Thomán Istvánné volt. Hubaytól, Szendytől és Kálmántól adott elő néhány kedves dalt. Különösen Kálmán „Tüzet rak a német tábor” kezdetű dala tetszett. Ráadásul felsőmagyarországi tót népdalokat énekelt. A program utolsó pontja ismét a Morvay Zsuzsika játéka volt. Thomán ötletes capriccióját, Mozart egyik adagióját és Liszt E-dur pelonaise-ét játszotta. Ekkor történt az a csoda, hogy a közönség felállva követelte a ráadást és az elsővel be nem érve, nem mozdult addig, míg Chopin Ges-dur etüdje után Liszt 4-ik rhapszódiaját el nem játszotta a kis szellem-óriás.

A hangverseny után a művészek tiszteletére szép számú társaság gyűlt egybe a Bika szálloda vendéglőjében és a legjobb hangulatban töltötték az időt a késő éjjeli órákig. N.

Elfogták a templomrablót.

Egy nap alatt öt betörés.

Debrecentől — Nyiregyházaig.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) Brykeczynszki Franciszek—Michna Jánosról, a szenális betörőről szól az alábbi tudósítás. Brykeczynszki—Michnáról, aki elkövetett Lengyelországban egy sereg betörést, elítélték 13 évi fegyházra. Ebből leült 4 évet s aztán megszökött. Idejött Debrecenbe, fel-

törte a katolikus templomot, elítélték egy évi fegyházra.

Rab volt egy hónapig s a debreceni fegyházból is megszökött. Megszökött szombaton reggel. Valahogy, hogy milyen körülmények között senki sem tudja, eljutott Nyiregyháza. Nyiregyháza rövid 24 óra alatt feltört három templomot és két magánlakást. Tetten nem érték, az állomáson fogták el éppen akkor, amikor el akart utazni.

Olvasóinknak az eset újabb részleteiről a következőkben számolunk be:

Brykeczynszki Franciszek péntekről szombatra viradólag megszökött a debreceni ügyészség fegyházából. Egy évi börtönbüntetéséből, a melyet a katolikus templom Szent Antal perselyének feltöréséért szabtak rá, — mindössze egy hónapot töltött ki. Szombaton éjjel kiszélesítette a börtön cellájának ablakát s megszökött.

Szökése után azonnal megindult ellene a nyomozás, de eredménytelenül. A rendőrség körözőlevelet adott ki ellene s elfogatása végett táviratban kereste meg a szomszédos hatóságokat.

Elment a köröző távirat Nyiregyháza is. Keresték a betörőt ott is szombaton, vasárnap, de nem akadtak rá. Hétfőn reggel aztán nagy meglepetésben volt részük a nyiregyháziaknak.

A reggeli harangozást akarta elvégezni a nyiregyházi róm. kath. templom harangozója. Mikor a templom ajtaját ki akarta nyitni, rémülve látta, hogy az fel van feszítve. Rémmülete még nagyobb lett, amikor észrevette, hogy az perselyek feltörve, kiürítve.

Szaladt azonnal a rendőrségre, jelentést tenni a betörésről. S akkor aródatkozott csak igazán el, amikor ott találta két harangozó társát, a görög katolikus és az ágostai evangélikus templomok egyházfiit. A két utóbbi ugyanis szintén azért volt a rendőrségen, hogy bejelentsek, miszerint az ő templomaikat is kirabolták.

A rendőrségnél egy kettőre tisztában voltak azzal, hogy a templomi betöréseket csakis a debreceni szökött fegyenc, Brykeczynszki—Michna követte el. S alig tették meg elfogatása végett minden intézkedést, újra panaszok jöttek a rendőrségre.

Két nyiregyházi uriember jelentette most már, hogy lakásukat feltörték s onnan készpénzt, ruhá-neműeket loptak.

Megindult hát a nyomozás. Keresték a betörőt mindenhol, de sokáig eredménytelenül. Keresték a nyilvános helyeken, korcsmákban, az utcákon, de sehol sem leltek rá. Figyelték az állomást is, hogy vajjon nem-e vonaton akar-e a betörő tovább utazni? 11 órakor, a Miskolc felé induló vonatot várta egy ember. Izgatottan járt föl s alá, folyton az órát nézve. Viselkedése feltűnt a szolgálatban levő rendőrnek s megszólította:

— Hova utazik atyafi?

S az atyafi nem tudott a kér-

désre felelni. Nem értette meg. S a rendőrnek eszébe jutott, hogy a debreceni szökött fegyenc kukkot sem beszél magyarul. Azonnal igazolásra szólította fel s mikor a pasas futásnak akart eredni, nyakon esipte s bevitte a központra.

A rendőrségen vallatóra fogták, megmotozták. A vallatás, a megmotozás után minden kétséget kizárólag megállapította a rendőrség, hogy ő Brykeczynszki—Michna s hogy ugyancsak ő követte el mind az öt nyiregyházi betörést.

Atkisérték azonnal a nyiregyházi ügyészséghez s táviratilag tudatták az esetet a debreceni hatósággal. Fejér Mihály rendőrbiztos azonnal oda utazott, személyazonosságának megállapítása végett.

A szöke nevelő bűne.

Arany órát lopott.

Elfogták a csendőrök.

január 28.

(Saját tudósítónktól.) Nehéz, nagyon nehéz megállapítani, hogy voltaképpen ki a bűnös, a fitosorru, szöke nevelő, Fabinyi Ilona-e, vagy az a bűnrehabilitáló kis női arany óra, amely kísértésbe vitte Fabinyi Ilonát, hogy bűnös uton, de megszerezze magának a kis csillogó jézságot, amely idegen tulajdon volt.

Fabinyi Ilona lopott, de bűne kiderült és most a bíróság elé s azután börtönbe kerül Fabinyi Ilona, aki szöke, fiatal nevelő volt és egy pillanatnyi megtévelyedésének áldozata lesz.

A tolvaj nevelő a Darabos-utca 23. számú házában lakott egy uri családnál. Ugyanabban a házában lakik Rózsa Sándor kolégiumi pénztárnok. A nevelő járt be a Rózsa családhoz, ahol egy őrizetlen pillanatban megpillantotta a pénztárnok leányának, Rózsa Piroskának száz korona értékű női arany óráját. A nevelőt a bűnös alkalom kísértésbe vitte s az arany órát ellopta. Néhány napra az eset után felmondott és hazautazott a szüleihez Felkára.

Rózsa Sándor panaszt tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást a lopás ügyében. A nyomozás számai a hirtelen elutazott nevelőhöz vezettek s a debreceni rendőrség táviratilag felszólította a felkai csendőrséget, hogy tartsanak házkutatást Fabinyi Ilonánál. A házkutatás eredményre is vezetett, amennyiben a csendőrök az ellopt arany órát megtalálták a nevelőnél s elküldték a debreceni rendőrségnek.

A csendőrök a tolvaj nevelőt letartóztatták s Debrecenbe kísérik, ahol átadják a rendőrségnek.

Színház.

MŰSOR:

Kedden: Varázskeringő operette „A” bérletben.
Szerdán: Varázskeringő operette „B” bérletben.
Csütörtökön: Varázskeringő operette „C” bérletben.
Pénteken: Varázskeringő operette „A” bérletben.
Szombaton: Acélkirály színmű ujdonság „B” bérletben.
Vasárnap délután: Nők az alkotmányban vigjáték bérletszünet.
Vasárnap este: Acélkirály színmű bérletszünet.

* **Varázskeringő.** Ma hatodszor kerül színre Strausz gyönyörű muzsikájú operetteje a Varázskeringő, amely összes eladásai alatt óriási közönséget vonzott a színházba. A bér-

lőkre való tekintettel s arra, hogy fiatal leányok is teljes nyugodtsággal élvezhessék a darabot, Zilahy igazgató már a mai előadásra huzásokat tett a darabban.

* **Varázskeringő — Zsigmondyval.** Szerdára új érdekességet fog előadni a darabnak az, hogy a Franci szerepét Zsigmondy Anna játssza, ki azt Lónyaival párhuzamosan tanulta a próbákon.

Ujdonságok. Zilahy igazgató, ki néhány napig Budapesten időzött, a legjobb ujdonságokat megnézte s azt megvette. Így Bernstein legújabb óriási sikert elért színművét Sámson és Huszka kedves melodiájú operettjét a Tatárjárás. Ezenkívül megszerezte az igazgató a Magyar színház óriási sikereket elért tréfa darabját Gretschent. Így a közel jövőben a debreceni közönség mindazon ujdonságokat fogja élvezni, melyeket a fővárosi színházak színre hoztak.

* **Acélkirály.** Szombaton újból premiere lesz, ekkor kerül színre az Acélkirály, ez az óriási sikereket elért színmű, melynek szerzője Antos Alfréd s magyarra Sebestyén Károly fordította. Az Acélkirályból a próbák Békés Gyula rendező felügyelete alatt napnap után folynak. Maga a szereposztás is oly kitűnő, hogy ez is biztosítja a teljes sikert. A főbb szerepeket Hahnel, Báthory, László, Tornyai, Szakács, Békés, Bérczy stb. adják.

* **Társulati ülés.** Ma Békés titkár elnöksége alatt társulati ülés volt, melyen Zilahy igazgató jubileumának méltó megünneplése került tárgyalás alá. Hogy a jubileumot minél impozánsabban ülhessen meg a társulat, ennek kivételére egy szűkebb bizottságot választottak, melynek elnöke Békés Gyula titkár lett s a bizottság tagjai: Tornyai Lajos, Bérczy Ernő, Polgár Sándor, Tallián László, Szilágyi Ernő, Mártonfalvy György, Irmay Béla, Ungváry Vilmos, Leitner Lajos, Graupointer Antal és Somossy Sándor. A bizottság lelkesedéssel dolgozik azon, hogy szeretett igazgatójuk jubileumát méltó keretben ünneplhesse meg. A jubileum négy napra fog terjedni és pedig február 16., 17., 18. és 19-ikére.

* **A Varázskeringő betétje.** A Varázskeringő mai előadása alkalmával a harmadik felvonásban egy betétet fog énekelni Zilahy S. Vilma, melynek egy tekintélyes fiatal debreceni zeneköltő, Tatay Zoltán a szerzője. Az eredeti, színes kis kompozíció szép sikerre tarthat számot.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uránus mai szenzációs új műsora. 1. A fegyenc. (Bohózat.) — 2. Boszorkos-bosszúja. (Dráma.) — 3. Ördögi kovács műhely. (Látványos.) — 4. Mézes hetek után. (Bohózat.) — 5. Műsoron kívül. 6. Csokolódzó Hansi. (Bohózat.) — 7. Új Bikaviadal Sevilában, Alfonz spanyol király jelenlétében, gróf Buccinelló, világhírű torreador nagygyőzelmével. Szenzációs, eredeti helyszíni felvétel. Műsorváltozás fenntartva. — Előadások este 6, 7, 8 és 9 órákor. Helyárák, mint rendszeren Holnap Szerdán délután 4—5 óráig és 5—6 óráig nagy gyermek előadás, fényes műsorral félhelyárakkal. Este 6, 7, 8 és 9 órai kezdettel a mai pompás új műsor. Előkészületben: „Tündérorság a tenger alatt.” Gyönyörű, színes nagy látványosság.

Óriási bikaviadalt mutatnak be ma az Uranusban, melyet a múlt héten játszottak le a Sevilai nagy arénában. Alfonz spanyol király jelenlétében, mely gróf Buccinelló világhírű torreador diadalmas győzelmével és több lö elpusztulásával végződik. A rendkívül érdekes és gazdag műsor biztosítja a mai est sikerét.

Debrecenbe jött meghalni.

Magára lőtt, de nem talált.

Megszökött a gazdája pénzével.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) Egy fiatal, 15 éves gyerekberről szól az alábbi krónika. Valami csekélység miatt megunt az életét s elhatározta, hogy agyon fogja löni magát. Odahaza nem akarta sötét tervét végrehajtani s ezért ide jött Debrecenbe. No meg fiatal lelke romantikára is vágyott s ezért kalandosan akarta élete utolsó napjait eltölteni.

Az esetről tudósítónk a következőkben számol be:

Vig István biharudvari gazdálkodónál szolgált Gál Gyula 15 éves legény. A fiatal béres gyerekekkel beleszeretett gazdájának 16 éves leányába. A leány azonban nem viszonzta a gyermek szerelmét s meg is mondta neki, hogy azt ne is remélje, hisz egy sem valók ők egymáshoz.

Meg aztán gazdag ember volt a leány apja, az ő gazdája, ő meg földhözragadt szegény fiu volt. Ezek a körülmények azután annyira elkészerítették, hogy egyenesen a halálra gondolt.

Vasárnap délután egyedül maradt gazdája házában s ő ezt az időt ugyancsak felhasználta. Feltörte gazdájának szekrényét s onnan 120 korona készpénzt s egy régi, rozsdás revolvert ellopott. S még mielőtt észrevették volna a lopást, otthagya szülőfaluját, a gazdája házat.

A legelső állomásig gyalog ment el. Ott jegyet váltott s idejött Debrecenbe. Hétfőn reggel érkezett meg s a délelőtti folyamán kiment a Nagyerdőre, hogy majd ott agyonlövi magát. Az utolsó percben azonban elhagyta a bátorsága, nem mert magára löni.

Visszajött hát a városba. Közbe meg dél lett, még éhes is volt, betért hát a Petőfiteren levő Wieder-féle vendéglőbe. Megebédelt s ebéd után egy kis bátorságot kezdett inni. De a bor nem csuszott s ezért délután 5 óráig ült egy üveg bor mellett.

Odahaza eltűnését után nyomban észrevették s ezért két sógora keresésére indult. Kérdezősködtek utána s nyomról-nyomra haladva Debrecenbe jöttek. Itt azonban nem lették sehol. Már le is mondták arról, hogy megtalálják, a mikor betértek ugyancsak a Wieder-féle vendéglőbe.

A szökevény is, sógora is nagyot néztek a nem várt viszontlátásra. De a fiu hamar észbe kapott. Hirtelen előrántotta a lopott revolvert s még mielőtt megakadályozhatták volna, magára lőtt.

De a lövés nem talált. A golyó elment, befuródott a falba. Sógorai odarohantak s még mielőtt újra használhatta volna a fegyvert, kicsavartak kezéből.

A lövés zajára összefutott az utca népe, a rendőr is előkerült s a fiut két sógorával együtt bevitte a bűnügyi osztályra.

Itt kihallgatták őket s miután panaszt senki sem emelt a fiu ellen, a szökevényt sógoraira bízta s mindhármójukat elengedték.

Házasságszédelő kocsitoló.

Azt mondta, hogy vasutas.

Jegygyűrű, pénz, levél.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) Nagyon rég nem történt az alábbi esethez hasonló szédelő Debrecenben. Egy, az állomáson alkalmazott kocsitoló, kiadta magát vasuti alkalmazottnak, eljegyzett egy leányt. Vőlegénységét pedig arra használta fel, hogy menyasszonyától kisebb-nagyobb összegeket kicsaljjon. Mikor aztán a leány átlátott a szítán s kiadta a legény utját, egy becsületsértő levéllel fejezte be rövid két hétig tartó kalandját.

Az esetről alábbi tudósításunkban számolunk be:

A Piac-utcán sétálgatott január 12-én, vasárnap délután M. Sz. kisasszony. Egyedül járt fel s alá a délutáni korzón, amikor eléje toppant Turi Lajos kocsitoló. A leány eleinte azt hitte, hogy aszfaltbetyárral van dolga, de amikor a legény illedelmesen bemutatkozott s komoly szándékokat emlegetett, nem kergette el, hanem meghallgatta. A legény vasutas altiszt ruhát viselt s elmondta új ismerősének, hogy most nagyon csekély a fizetése, de rövidesen elő fogják léptetni.

A leány hitt az álvasutasnak, sőt másnap — mert azután naponként találkoztak — már a kezét is odaadta; vőlegény—menyasszony lettek. S tartott a bájos idill három egész napig.

A harmadik nap a legény egy kisebb mesével husz koronát csalt ki a leánytól. A menyasszonynak volt egy kis megtakarított pénze s szívesen segített megszorult vőlegényén. De a következő napon a fiu újabb öt koronát kért jegyesétől, — mint mondá jeggyűrűre. S a leány újra adott neki pénzt.

Megismerkedésük második vasárnapján elmentek — a legény unszolására persze — a Rákóczi-kávéháza. Megteáztak s a költségeket a legény fizette — a leánytól kért 2 koronából.

S hogy a multságuk még teljesebb legyen, lehozta az újjáról s emlékül meg is tartotta a leány egyik gyűrűjét. Másnap kimentek együtt Szoboszlóra, a leány szüleihez s kikérték az öregek áldását. Visszafelé pedig megint a leány erszényéből váltotta meg Turi a jegyeket.

De ekkor már a leány megsejtette, hogy Turi csak a pénzt akarja s esze ágában sincs a házasság. Varratóra fogta a vőlegényét s a komoly beszélgetés folyamán meggyőződött sejtése valóságáról. Kiadta hát a legény utját és felbontották az eljegyzést.

Turi Lajost a hirtelen szakítás annyira felbőszítette, hogy bosszúra szánta rá magát. Levelet írt volt arája egyik nőismerősének, amelyben a leányt a leggaládabb rágal-makkal illette.

A levél a leány kezébe került, aki elvitte azt a rendőrséghez s Turi Lajost házasságszédelés meg becsületsértés miatt jelentette.

A rendőrség magindította ellene az eljárását.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412.

Öngyilkos kis fiu.

Mellbe lőtte magát.

Lövés az utcasarkon.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) Ma egy hete történt. Az egyik szomszédfaluban egy kis 14 éves fiu felakasztotta magát s szörnyet halt. Minden alaposabb ok nélkül tette. A korán ért gyermek megdöbbenően könnyelműségével követte el tettét, mellyel semmit sem használt, csak hozzátartozóinak szerzett vele végtelen bánatot s éppen ezzel követett el helyrehozhatatlan hibát.

S nem ez volt az első eset, amikor gyermek fogott fegyvert, önön élete ellen. Nem is utolsó. Tegnap este 6 órákor újra megisméltődött. Most is egy 14 éves kis fiu szánta magát a halálra. Revolvert szerzett magának s a mellébe lőtt s hogy miért, nem tudja senki.

Lám Sándor Piac-utcai üzletében volt a kis öngyilkosjelölt üveges tanonc. Veress Géának hívták, 14 éves volt. Tegnap a gazdája elküldte valahová. A rábizott dolgot elvégezte pontosan.

Az öngyilkosság eszméjével már régen foglalkozott. De akik előtt említette, azok nem vették komolyan szavait, azt hitték

gyermekbeszéd csupán. Tegnap este aztán úgy vélte elérkezett az ideje. A Hatvan-utcaán haladt akkor éppen s megállt a Bethlen-utca sarkán.

Itt körülnézett, nem figyelte senki. — Elővette revolverét s mellé lökte magát. Az utca népe a lövés zajára összefutott. Felémelték a kis öngyilkost a földről, akadt, aki a mentőkért telefonált. A mentők egykettőre ott voltak, bekötötték a vérző sebet s bevitték a kórházba.

A rendőrség is tudomást szerzett az öngyilkosságról. Az ügyeletes rendőrbiztos azonnal kiment a kórházba s aközben eszméletre tért öngyilkost kihallgatta. De az tettének okát nem akarta megmondani. Mondott valamit, egy-két dolgot, ami oly mindennapi még a mindennapi életben is, hogy azt egy öngyilkosnak okául elfogadni nem lehet.

S így a kis fiu még abban is korán érejt gyermek, férfi majdnem, hogy tettének okát elég önuralommal el tudja titkolni, nem mondja meg senkinek.

A Mérnök-Egylet felolvasásai.

Felolvasás a angol munkásjóléti viszonyokról.

— január 28.

Alig pár napja, hogy a helybeli mérnökök megalakították egyesületüket, már is életjeit adnak magukról. Az egyesület agilis elnöksége programjához hiven, egy közérdekű tárgy ismertetésével nyitja meg előadásainak sorozatát. Az előadó mérnök ur huzamosabb időt töltött Angolországban, hol a munkásjóléti intézmények tanulmányozását tűzte ki céljául. Itt szerzett gazdag tapasztalataival akarja az érdeklődő hallgatóságot megismertetni.

Az osztály elnöksége az alábbi meghívót boosátoita ki:

Meghívó.

A Magyar Mérnök és Építész-Egylet debreceni osztálya 1908 január hó 30-án, esütörtökön délután fél hat órakor vetített képekkel illusztrált felolvasó-ülést tart a reformatus kollégium fizikai előadó termében.

A felolvasást Fischer Mór okleveles gépészmérnök ur tartja.

Targy: Az angol munkásjóléti intézmények ismertetése.

Ezen felolvasásra az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Teljes tanácsülés.** Tegnap délelőtt teljes tanácsülés volt Weszprémy Zoltán elnöke alatt, amelyen a mai közgyűlés tárgyait készítették elő.

Arad város kerelme. Érdekes átiratot intézett Arad városa Debrecen város tanácsához. Arad az iránt érdeklődik, hogy adott-e Debrecen városa s mennyi drágasági pótléket a tisztviselőinek, továbbá, hogy a belügyminiszter milyen szamu határozatával jóváhagyta az illető közgyűlési határozatot. Arad érdeklődésének az a háttere, hogy a város által tisztviselőinek megszazott 10—15 százalékos drágasági pótléket nem hagyta volt jóvá a miniszter Most valószínűleg hivatkozni akar Arad Debrecenre és a többi vidéki városokra is.

— **Kinevezés.** Kovács Gyula alispán ifj. Papp Lajos debreceni lakost napdíjas gyakornoknak nevezte ki.

— **Katonai sorshuzás.** A vármegye központi járásának területén besorozott hadkötelesek számára tegnap volt a sorshuzás a vármegyházán Miskolczy Lajos főszolgabíró elnöke alatt. Összesen 365 sorshuzás történt.

— **Gyűlés a kamaránál.** Tegnap tartotta a kamara kereskedelmi szakosztálya ülését Szent-Királyi Tivadar elnöke alatt, melyen a jövő közgyűlés elé kerülő kereskedelmi érdekű kamarai ügyeket előkészítette. Targyalta a Marosvásárhelyi és kolozsvári kamarák megkereséseit. Az uszora törvényjavaslatot illetőleg ezek szerint kérelem intézését javasolja, hogy a javaslatnak a törvényhozás elé terjesztése ne történjék meg előbb, sem mint a kamarák véleménye meg nem hallgattatnék. A telefon előfizetők névjegyzékére nézve némely oly pótlást kér, melyek a telefon forgalmat és a jegyzék használatát megkönnyítene. A mind gyakoribbá váló iparkihágások és verseny tisztességtelenségek megakadályozására és megtorlására az ezen esetek feljelentésének szervezését kézbevenni és konkrét feljelentések megtételére a kereskedelmi társulatot megkeresni javasolta. A Vacul Oil Company ismeretes versenyerőszakoskodása ellen a közgyűlés védelmét kéri. Szabolcsvármegye azon számdékklata tárgyában, hogy a vármegyei közeztám díjtételeket 75 százalékkal emelje, kiküldötte dr. Ródei segítőkart, hogy egy előkészítendő s a szabolcsvármegyei közgyűlési valamint a kereskedelmi vezető egyéniségek egybehívásával tartandó ankéten az itt súlyos összeütközésbe került közgyűlési és kereskedelmi érdekek áthidalását kísérelje meg.

— **A Onka** vasárnap tartott választmányi ülésén Falk Lajos elnöke alatt a beterjesztett zárószámadás felülvizsgálatára Holländer József és Lusztig Károly urakat kérte fel; örömmel üdvözölte a „Kereskedők Évkönyvének” megjelenését, amelyben a központ a tagoknak egy igen hasznos tanácsadót és adatgyűjtőményt szolgáltat. Gaszner titkár ismertette az adóreform javaslatokat s annak a kereskedő és iparosközletre előreláthatólag igen hátrányos új rendelkezéseit, a választmány magáévé tette a központ azon javaslatát, hogy a tervezetnek törvényerőre emelkedése ellen minden lehető eszközzel ellenállani fog s erre minden lehető elkövet; ezek között csatlakozik a főváros közgyűlésének a központ kezdeményezésére e hó 20-án hozott azon egyhangú határozatához, hogy a kormánytól és a képviselőháznál az e célból egybehívandó országos értekezlet kiküldendő bizottsága a javaslatok visszavonása érdekében a legerélyesebben közbelépjen. A kilépő választmányi tagok kisorsolása után a közgyűlés előkészítésével a választmány az elnökséget bizta meg.

— **Az öngyilkos cselédleány.** Megirtuk, hogy Csonka Juliánna szombaton, a Magos-utca 16. szám alatti lakásán marólugot ivott. Az öngyilkos leány tegnap hajnalban a közkórházban meghalt.

A Szabad Iskolában ma kedden délután 6—7 az iparistület dísztermében (Simonfy-utca 1—c az II. emelet.) Oláh Gábor a kiváló író tart előadást „A moderna drámáról”. — Holnap szerdán délután 6—7-ig a tudós jogtanár Jászi Viktor dr. ugyanott „A magyar alkotmányról”. Az előadás ingyenes; bárki látogathatja.

— **A fűszerkereskedők** folyó hó 26-án népes értekezletet tartottak a kereskedő társulat gyűléstermében, mely alkalommal elhatározták, hogy 1908. évtől kezdődőleg ujévi ajándékot nem osztanak. Az ily ajándékozások a közönségre nézve különben sem bírnak jelentősebb értékkel s azt a vevőközönség túlnyomó része nem is igényli. A kereskedők sokkal nemesebb és humánusabb célt vélnek szolgálni oly módon, hogy az ujévi ajándékozás megszüntetése folytán felszabaduló összegeket humánus emberbaráti célokat szolgáló jótékony intézmények segítésére fordítják. A fűszerkereskedők ezen elhatározása bizonyára a közönség körében is méltányló elismeréssel fog találkozni.

— **A kőműves bosszúja.** Salai István kőművesnél volt ellátásra kiadva Besaner Béla lelenc gyermek. Salai rosszul bánt a kis lelencel s ezért elvették tőle s Tóth Mihályné Késes-utca 63. szám alatti lakosnak adták ki. Salai ezt megbosszulandó tegnap délután az utcán oszful megverte a kis

lelencet. A brutális kőműves ellen megindították a rendőri eljárást.

— **Az „István” gőzmalom társulat** 1907. évi mérlege 99,606 korona 26 fillér rendes leírás és az alapszabályszerű jutalékok levonása után 434,267 korona 73 fillér tiszta nyereséggel zárul. Az igazgatóság tegnap tartott ülésében hozott határozata értelmében a folyó évi március 1-én megtartandó közgyűlésen javasolni fogja, hogy részvényenkint 30 K azaz 15 százalék osztalék állapítsák meg, azonfelül 100,000 korona az értékcsökkenés alapra, 26,248 korona 58 fillér a rendes tartalék alapra, továbbá 75,000 korona osztalék tartalék és 50,000 korona adó-tartalék alapra fordíttassék.

— **Eljegyzés.** Minden külön értesítés helyett Glück Imát eljegyezte Engel László.

— **Egy gyakorlott zongorista** azonnal alkalmazást nyer Percel Karola tánciskolájában Szt. Anna-u. 22.

— **Ellopták a kabátját.** Erdei István cipész tanonc fekete felsőjét vasárnap délelőtt, miközben az iskolába volt — valaki tanoncskola folyosójáról ellopta. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Sörös Antal ref. 5 hónapos, Seres József ref. 5 napos, özvegy Izsák Mihályné izr. 65 éves, Vedres Piroška ref. 6 napos, Halász Mihályné róm. kath. 54 éves, Morvai István róm. kath. 29 napos, Bot Lajos róm. kath. 52 éves, Orosz Sándor ref. 55 éves, Csonka Juliánna ref. 21 éves, özvegy Vedres Bálintné ref. 47 éves, özvegy Balogh Iménő ág. ev. 33 éves, Facsar Róza ref. 32 éves, özvegy Kiss Antalné ref. 76 éves.

A szultán hatodik házassága.

A nép eilenzi a nászt.

A marokkói bonyodalom összekuszálására, ugylátszik, minden elképzelhető tényező egyesült. Abdul-Aziz, a törvényes szultán és Muley-Hafid, a nemrégén kikiáltott ellenszultán, nem képesek urrá lenni a helyzeten.

Ma ezek a telegrammok érkeztek:

Fez, január 27. El-Kittani „A haza” című lapot szándékozik kiadni, amely Marokkó integritását szolgálná és a szent háború mellett fejtene ki propagandát.

Ideérkezett marrakesi magánlevelek szerint Muley-Hafid El Glau kaid leányával leendő esküvőjére tesz előkészületeket. Ez lenne a szultán hatodik házassága proklamációja óta. Fezben nagyon rossz benyomást kelt Muley-Hafid e cselekedete, amennyiben rámutatnak arra, hogy Muley-Hafid Dshadban, ahol szultánná kiáltották ki, minden pénzt összeszed, hogy esküvője előkészületeinek költségét fedezze. Fezben Hafid-ellenes párt alakult.

Fez, január 27. Abdul-Aziz szultán levelét, amelyben francia csapatok kíséretében való ideérkezését jelenti be, felolvasták a mecsetben. A levél izgatottságot keltett az itteni lakosok körében, akik a pasánál 600 fegyver és 6 ágyú kiadatását vitték keresztül.

Az Abdul Aziznak tulajdonított és a mecsetben felolvasott levelet El-Mrani és Kittani fogalmazták, hogy a lakosság egy részét és a szomszéd törzseket, akik Abdul Aziz-hoz akartak pártolni, eltérítsék ebbeli szándékuktól.

Páris, január 27. Félhivatalosan megcáfolják azon angol forrásból származó jelentést, mely szerint Abdul Aziz tiltakozott az ellen a nagyhatalmaknál, hogy a franciák a tengerparttól számítva, 7 mérföldnél tovább vonuljanak elő.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsio, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bujnak ki. A

Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Krivány Jánost elfogták.

Vádolja a feleségét.

Hogy meg akarta gyilkolni.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy Krivány János, az aradi árvaszék hírhedt sikkasztója, aki 8 évi börtönbüntetését csak a múlt évben töltötte ki, tegnapelőtt feleségére, annak Világos mellett levő galsai szőlőjében háromszor rálőtt és az asszonyt életveszélyesen megsebesítette. A három golyó közül kettő Kriványné fejébe hatolt, míg a harmadik a mellében akadt meg. A gyilkossági kísérlet után Krivány megszökött, míg felesége kocsiáru ültve Világosra hajtatott, ahonnan vonaton bement Aradra.

Az aradi rendőrség és a világi csendőrség széleskörű nyomozást indított Krivány hollétének kipuhatolása végett. Anyit már vasárnap megállapították hogy a gyilkos Lippa felé szökött. Tegnapi délután aztán sikerült is elfogni Kriványt, kit beszállítottak az aradi ügyészség fogházába.

A vizsgálóbíró Kriványt azonnal kihallgatta. A merénylő két lösebet mutatott s azt vallotta, hogy azokat felesége ejtette rajta, aki őt megakarta gyilkolni. Krivány vallomásának azonban nem adnak hitelt.

Kriványné, leánynevén Lui Matild, aki a gyilkosnak harmadik feleség, kihallgatásakor úgy adta elő a dolgot, hogy a revolver első ízben csak véletlenül sült el a Krivány kezében s a többi lövéseket félelmében tette Krivány, mikor látta, hogy mi történt.

A szőlőben történt véres jelenet titokzatossága azonban a két vallomással még nagyobb lett s az aradi rendőrség és ügyészség lázasan igyekszik megfejteni a rejtelmes bűnügyet.

Távirat és telefon.

A delegáció ülése.

Bécs, január 27. A delegáció mai ülésén mondta el exorzéját Aerenthal báró külügyminiszter, aki jelentette, hogy a monarchia külügyi viszonya nem változott. Olaszországgal való viszonyunk barátságos. Kérte a közös költségvetés elfogadását. Bejelentette továbbá, hogy a magyar delegáció legutolsó ülésén elhangzott azon kívánságnak, hogy a magyar nyelv az öt megillető helyeken érvényesüljön, igyekeznek megfelelni. Utána Thoroczkay gróf, Majláth és Issekutz Győző beszélték.

A portugáliai forrongás.

Berlin, január 27. A portugáliai eseményekről a következőket jelentik Madridból: Aranco miniszterelnök házában erősen őrzik, mert az a hír terjedt el, hogy merénylőket akarnak ellene elkövetni. A rendőrség tanácsára Aranco minden éjjel más házában alszik. Egy kereskedőnek a házában nagyszámu revolvert találtak. Arra a hírre, hogy a radikálisok január 31-én, az aporter felkelés évfordulóján ismét felkelést akarnak támasztani, a hatóságok megkettőztették az óvintézkedéseket. Ezek az intézkedések, bárha azt állítják, hogy a köztársaságiak a kaszárnyákban csak kevés támogatásra lelnek, a kaszárnyákra is kiterjednek. Más hírek szerint a hadsereg egy részében forradalmi hajlamokat észleltek. Az első tüzérezred kaszárnyáját állítólag a városi gárda vette körül és a 16. gyalogezred katonáitól elszedték a fegyvereket és a lőszer, állítólag azért, mert a katonák azt tervezték, hogy a királyt hatalmukba kerítik. Mindazonáltal azt hiszik, hogy az állítólagos összeesküvést a kormány csak ürügyül használja fel arra, hogy a rá nézve alkalmatlan embereket elégye láb alól.

Öngyilkos urinő.

Budapest, január 27. Különös körülmények közt követelt el ma öngyilkosságot Papp Sándorné, Stefan Margit nevű urinő. Pappné ma délután megjelent Kovács Antal budapesti piarista főgimnáziumi igazgató lakásán, akit állítólag arra akart kérni, hogy 13 éves fiát vegye fel a konviktusba. Közben azonban megérkezett Pappné férje, aki válpörpört indított volt az asszony ellen s Pappné, abbeli félelmében, hogy férje hűtlenséget bizonyíthat rá a válpörpörben, revolvert rántott elő s meglötte magát.

Pénzhamisítások.

Jászberény, január 27. Az idevaló rendőrség ma több embert letartóztatott, akiknél hamis 20 és 50 koronásokot találtak.

Marokkó.

Páris, január 26. Damade tábornok táviratozza, hogy a partvidéki hadoszlop e hó 23-án Buzinkától 30 kilométernyire elindult és a következő napon egy Medunából jövő különítménnyel egyesült. A két hadoszlopot a Medrakasz, Zeilas és Uledalisz törzsek megtámadták, csapatainknak azonban sikerült négy órai harc után az elonséget visszaverni. A marokkóiak nagy veszteségeket szenvedtek. A mi részünkről hat ember megsebesült.

Páris, január 26. Rabati jelentés szerint Mohamed Cherguit, a Serrakat-törzs kaidját, aki Abdul Aziz szultán detronizálása mellett foglalt állást elmozdították és helyét Nuoha Ben Bagdadi foglalja el.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungári épület, földszinta 2. ajtó.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

(Folyt.)

16

Igazi falusi társaság jött össze.

Festő ecsetjére méltó alakok lépkedtek el Anna előtt és ennek a típusokban gazdag vármegyének minden valamire való specialitása itt volt.

István összegyűjtötte őket a felesége mulatságára.

Anna pedig összerendezte minden száncsilingelésre.

Ubul György azonban nem jött. „Pedig csunya és cseppet sem tud szeretetreméltó lenni“, gondolta Anna.

Asztalhoz ültek, ahonnan Tamás Gida meg a vén komédiás csak harmadnap reggel keltek fel.

Nem zavarta meg őket senki, ők sem mást.

V.

Tükör a Tisza háta, a hetes-vihar egyenesre simította a jeget.

Messze a havas partok között kékes csillogással kanyarog a folyó.

Februári esőnd mindenfelé.

Fehér ég borul a fehér földre.

A szikrázó jégen egy nő korcsolyázik. Rövid fehérprémes bundácska öleli a karsu termetet, nagy iveket ir le korcsolyájával.

Hajlékony és karsu, a kezét karmanlyuba rejti, lengve, ritmikusan száll a jég-tükör felett.

A parton nem messzire a magas lánggal serceg a rözserakás, kondéckbe bugyolált guggoló nőszemély rakja a tüzet, messzire a Török-kastély szürke körvonalai rajzolódanak éles reflexszel a halvány égre. És csend van. Olykor nagyot paitan a tűzön a száraz, jótéle hasábfá, amit a kastélyból szállítanak ide, későre, nagy visszhangozva felel rá a jégtükör, amint hosszan, messzire recessen a nagy némaságban, mintha ezer meg ezer porcellánedényt törtek volna össze.

Anna nem ijedt meg az ilyenektől, tudja, hogy a folyóvízi jégnek ez a természete, hogy nem tud nyugalomban maradni, hasadozik, repedezik, de veszély messziről sincs és vígan korcsolyázik tovább keresztül-kasul a folyó hátán olykor, egy-egy kanyarulatánál a magas partoknak: eltűnik minden, aztán néhány lendülés után újra látja a piros tüzet a fehér hómezőn, mellette a fekete bundákban gomolyaggá zsugorodott szobaleányt.

Im egyszerre a messzeségben a havaz mezők felületén valami fekete pontot vesz észre.

Valaki jön arra, talán a mezőn, talán a folyón, most még azt sem tudja megkülönböztetni vajjon sebesen jő-e vagy lassan.

Aztán észre veszi, hogy kanyarog a Tisza lapos partjaival, a folyón jő valaki sebesen, korcsolyán, ki lehet az?

Anna megáll.

Visszanéz, nincs messze a szobaleánytól. Ej, ugyan ki lehet az? ezen vidéken csak vágják a jeget, de nem korcsolyáznak rajta, legfeljebb a parti faluk gyerekei primitív fél-fatalpokon.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Február hóban nyitja meg Szépe Lajos

női divat, vászon és rövidáru üzletét
Kossuth-u. 6. sz. alatt.

1296

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék

Pörköltkáv

1. számú kilója K. 5.—, 2. sz. kl. K. 4'60, 3. számú K. 4.—, 4. számú K. 3'20, 5. számú K. 2'80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 klg. vételénél bérmentve.

Simon István

főüzlet: BUDAPEST, Váci-körut 12. Fióküzletek: Váci-körut 60., Teréz-körut 23.

Budai KIRÁLY keserűviz

elsőrangú hashajtó
kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az
Erzsébet-sósüfűdő forrása
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok, és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógyszerárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósüfűdő Igazgatósága
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Több millió korona

20, 30, 40, 50, 65 évi törlesztésre **olcsó kamat** mellett kiadatik. Földbirtokra, házra és kezességre. Kölesönök már **500 koronától** kezdve folyósíthatók. — Nagy kamatu kölesönök olcsó kamatu kölesönre konvertálhatók. Bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Hartstein-Bank üzlet

Telefon 392. Debreczen, Telefon 392. Piac-utca 83. szám.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetése felvétetnek a kiadóhivatalban: **Arany János-utca 2-ik szám,** (Hungária kávéház).

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz. Telefon 445. sz.

A téli alkalomra

felhívjuk az igen tisztelt fogyasztó közönséget valódi Orosz tea nagy választékban érkezett különlegességekre és kiváló finom teasüteményekre, valamint valódi Angol, belföldi rum és tisztán kezelt borainkra, u. m. Budai, Sashegyi vörös, Magyar, Rizling, Leányka, Somlyai, Neszmélyi Magyar asszu, Magyarádi stb. — Dus választék színházi és csokoládé bonbonokban. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel 865

Szepessy Dezső és Társa
Kossuth-u. 17. Színházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is o o o beküldetik. o o o

Jó karban levő különféle használt bu-
torok eladók. Arany János-utca 2. szám. II.
emelet, ajtó 7.

Ügyvédi vizsgára teljes sikerrel, igen
gyorsan előkészíték. Cim a kiadóban. 1317

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő
a nagyerdei köruton. 1306

Pénzbeszedői vagy eljárói állást keres
méglett kora, megbízható férfi, kiről csak a
legjobb vélemények hallhatók. Cim a kiadó-
hivatalban. 1326

Jó forgalmu üzlet T.-Lökön a fő-utcán
20 éve fennálló fűszer- és vegyes üzletemet
trafik és italmérési engedéllyel egy üzleti,
mint lakási berendezésekkel, kedvező fel-
tétellekkel családi körülmények végett azon-
nal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a
tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

50—90%-os rendkívüli leszállítás Fűvészkert-
utca 14. sz. alatt. Mielőtt karácsonyi vagy bár-
mily aláalmi ajándékot vásárolna, el ne mulassza
felkeresni a Harmathy könyvkereskedését
Fűvészkert-u. 14. Díszművek, regények, ifjúsági
könyvek, diszkótésű zsebkönyvek, Révész, Tompa,
Szász, Dobos, Hock imakönyvek, zeneművek,
szakácskönyvek; Emlék, képeslap és bélyegal-
bumok, finom magy., francia levélpapírok, családi
dobozok, képeslapok, olaj aquarel és vízfesték
dobozok, festővásznak, ecsetek, asztali tentatartók,
zsebkések, zsebirónok, egészségi szivarkahüve-
lyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfadíszek s
még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak, dus vá-
lasztékban, most rendkívüli árleszállítással kap-
hatók. Könyvjegyzék ingyen.

3—4 szobás lakás Szappanos-utca 16. sz.
alatt kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Villamos világítást

és erőátvitelt legjutányosabban és
szakszerűen rendez be a Debre-
ceni Első Elektrotechnikai
gyár és villamos szerelési
vállalat. FÖLDVÁRI L. Kossuth-
utca 1. sz. Telefon 168.

Eladó ház. Kossuth-utca 69. számú ház
30 köblös ondódi földdel és tanyával, vagy
ezek nélkül azonnal és kedvező feltételek
mellett. Bővebbet Széchenyi-kert 48. sz. alatt
Papp László tulajdonossal.

Fiatalkézpár, kik egy jónevű grófnál
hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást
keresnek. A feleség szakácsnénak vagy gazda-
asszonynak alkalmazható. A férj elfogad iroda-
szolgát vagy pénzbeszedő állást is, esetleg
óvadékkal. Cim a kiadóban.

Május 1-re 3—4 szobás, fürdőszobás mo-
dern lakást keres gyermektelen házaspár.
Sürgős értesítés! Cim a kiadóban. 1263

50 katasztrális hold föld a Nagyelepen
eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal
Timár-utca 24.

Kanári madarak finom változatos hang-
futamokkal éneklők, olesón beszerezhető Pé-
terfia-utca 26.

Nagy jövedelmű sütőde két nagy ke-
mencével azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövötközés.

DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás,
betáblázás, életbiztosítási
kötvény vagy értékpapír
fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó
20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékoság szempontjából
rendkívül célszerű és a
gummi-feckendőt fölöslegessé teszi.
Használatban kitűnő hatásáért és egy-
szerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedés-
ben kapható. o o o o o
Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-
gyár o o

LEDERMANN D. Budapest, VII. Ne-
felejtés-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal.
Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek,
kirakatok részére. Berendezések szolid és a
legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c.
megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lám-
pákat félárban adom. A legjobb hazai
gyártmányu Motorok nálam rendelhetők
meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutá-
nyos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az
egyesült izzólámpa villamossági r. t. képvisel-
lete. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ru-
hák, legdivatosabb se-
lyem kelmék. Francia
himzett batistok.

Óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére,
legelőnyösebben és a legnagyobb szakérte-
lemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.
debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel
és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.
Villágitótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon szám: 568. 1063

A farsangi idényre!

különösen ajánljuk
alkalmi, estélyi és báli-
ruhák, jelmezek és
estélyi köpenyek el-
készítésére divat sza-
lonunkat o o

Boszoay és J. Társa

325 divatáruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

**László Zsigmond
állatorvosi rendelő irodája**

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.